

ASIANAJOTOIMISTO AIKA

VALITUS

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

– lähetetty sähköpostitse osoitteeseen hameenlinna.hao@oikeus.fi –

Valittaja

Ilkka Sasi (11.9.1986), Tampere

c/o AA, VT, OTT Esa Schön

Asianajotoimisto Aika Oy

Pohjoinen Makasiinikatu 6 A 1

00130 Helsinki

Puh. 040 823 4892

esa.schon@aikalaki.fi

<https://securemail.aikalaki.fi>

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Tampereen kaupunginvaltuuston 1.7.2024 tekemä ja muutoksenhakijalle 9.7.2024 tiedoksi annettu päätös § 101 Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Vaatimukset

Muutoksenhakija pyytää, että hallinto-oikeus

1. keskeyttää muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen täytäntöönpanon ja kumoaa sen sekä
2. velvoittaa vastapuolen korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa asiassa korkolain 4 § 1 momentin mukaisine korkoineen kuukauden kuluttua siitä, kun päätös on ollut asianosaisten saatavilla

Perusteet

Tampereen kaupunginvaltuusto on asettanut muutoksenhaun kohteena olevalla päätöksellään kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan muutoksenhakijan erottamista apulaispormestarin tehtävästä ja velvoittanut valiokunnan laatimaan selvityksen siitä, onko tämä menettänyt valtuuston luottamuksen ja mikä on luottamuksen menettämisen peruste. Valtuusto on päätöksellään velvoittanut tilapäisen valiokunnan laatimaan selvityksen siten, että asia voidaan käsitellä 16.9.2024 pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Edellä mainittu päätös on lainvastainen ja se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, joten se on kumottava.

Täytäntöönpanon keskeyttäminen

Kuntalain (410/2015, KL) 143 § mukaan päätöksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi. Tilapäisen valiokunnan selvitystyölle asetettu määräaika huomioiden on ilmeistä, että valiokunnan työ on saatettu päätökseen, ja sen johdosta annettavat kaupunginvaltuuston päätökset tehty, ennen kuin valitus on käsitelty. Tämän vuoksi valitus käy hyödyttömäksi, jollei päätöksen täytäntöönpanoa määrätä keskeytettäväksi siihen saakka, kunnes asian käsittely hallinto-oikeudessa on päättynyt.

Päätös on lainvastainen Tampereen kaupunginhallitus päätti 17.6.2024 tekemällään päätöksellä § 268 esittää kaupunginvaltuustolle tilapäisen valiokunnan asettamista. Kaupunginhallitus perusteli päätöstään sillä, että muutoksenhakija on julkisuudessa olleiden tietojen mukaan esitutkinnan kohteena ja kieltäytynyt kommentoimasta asiaa. Kaupunginvaltuusto puolestaan päätti muutoksenhaun kohteena olevalla päätöksellään hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen. Valtuuston päätös on perustelematon.

Tilapäisen valiokunnan asettamiselle ei ollut kuntalain 35 §:n mukaisia perusteita

KL 35 §:n mukaan valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan valmistelemaan luottamushenkilön erottamista koskevaa asiaa, kun lain 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilön erottamista koskeva asia on tullut vireille. Asia tulee KL 34.4 §:n mukaan vireille kunnanhallituksen esityksestä, minkä jälkeen kunnanhallituksen tulee saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaanko tilapäinen valiokunta valmistelemaan asiaa. Kaupunginhallituksen päätöksessä ei ole esitetty muutoksenhakijan erottamista, eikä tällaista ehdotusta olisi perustellusti edes voitu tehdä, koska sen perusteena on ollut ainoastaan julkisuuteen saatettu tieto muutoksenhakijaan kohdistuvasta esitutkinnasta sekä se, että muutoksenhakija ei ole suostunut kommentoimaan asiaa. Asiassa ei siten ole vireillä luottamushenkilön erottamista koskevaa asiaa, eikä tilapäistä valiokuntaa ole voitu asettaa. Päätöstä on pidettävä tästä syystä lainvastaisena.

Kunnanvaltuuston päätös on perustelematon

Hallintolain (434/2004, HL) 45 §:n mukaan päätös on perusteltava ja perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Muutoksenhaun kohteena olevassa kaupunginvaltuuston päätöstä ei ole

perusteltu lainkaan, joten se on myös tästä syystä lainvastainen.

Kunnanvaltuuston päätöksen perusteena oleva kaupunginhallituksen päätös ja siten myös kaupunginvaltuuston päätös ovat tarkoituksidonnaisuuden periaatteen vastaisia

HL 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Sen lisäksi, että kaupunginvaltuuston päätös on täysin perustelematon, myöskään sen pohjana olevaa kaupunginhallituksen päätöstä ei ole perusteltu tosiasiaperusteilla, vaan tarkemmin selvittämättömillä julkisuuteen saatetuilla tiedoilla muutoksenhakijaan kohdistuvasta esitutkinnasta, joita tämä on kieltäytynyt kommentoimasta. Kaupunginhallituksen tai -valtuuston päätöksessä ei myöskään ole otettu huomioon lainkaan sitä myös julkisuudessa (esimerkiksi Aamulehti 6.6.2024) esillä ollutta tosiseikkaa, että muutoksenhakija on nyt kysymyksessä olevassa asiakokonaisuudessa myös asianomistajana kiristyksen yritystä ja laitonta uhkausta koskevassa asiassa. Muutoksenhakija on juhannuksen 2024 jälkeen saanut tiedon, että poliisi on käynnistänyt rikosnimikkeellä väärä ilmianto tutkinnan, jossa hän on asianomistajan asemassa.

Kunnan luottamushenkilö on KL 79 §:n mukaan toimikautensa ajan lähtökohtaisesti erottamaton, joten tämän erottaminen kesken kauden voi perustua ainoastaan selvitetuille tosiseikoille. Tätä edellyttää myös HL 31 §, jonka mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Edellä sanotusta huolimatta kaupunginhallitus ei ole edes yrittänyt selvittää asiaa ennen päätöksentekoaan, jotta päätös olisi mahdollista perustaa muutoksenhakijan menettelyä koskeville tosiseikoille. Muutoksenhakijalla ei ole ollut velvollisuutta kommentoida julkisuudessa esitettyjä väitteitä, eikä tätä voida pitää perusteena tilapäisen valiokunnan asettamiselle. Valiokunta olisi ollut mahdollista asettaa vasta, jos asian selvittämisen jälkeen olisi ollut perusteltuja syitä epäillä muutoksenhakijan syyllistyneen sellaiseen menettelyyn, jonka perustella tämän voitaisiin perustellusti katsoa menettäneen luottamuksen, ja kaupunginhallitus olisi tehnyt sen perusteella valtuustolle aloitteen muutoksenhakijan erottamiseksi.

Sen lisäksi, ettei kaupunginhallitus ole ennen asiasta päättämistä yrittänytkään selvittää asiaa, se on lisäksi perustanut päätöksensä ainoastaan julkisuuteen saatettuihin rikosepäilyihin jättäen kokonaan huomioimatta sen tosiasian, että tämä on samassa asiakokonaisuudessa myös asianomistajana, vaikka tämäkin on ollut julkista tietoa. Kaupunginhallitus ei siten ole perustanut päätöstään tasapuolisesti edes kaikkeen julkisesti saatavilla olevaan tietoon, vaan valikoituun asiaa koskevaan uutisointiin.

Tilapäisen valiokunnan asettamisen uhkaa on käytetty muutoksenhakijaan kohdistettuna painostuskeinona, jollei tämä suostu vapaaehtoisesti pidättäytymään luottamustoimensa hoitamisesta mahdolliseen syyttäjän syyteharkintaratkaisun antamiseen saakka. Julkisuuteen saatettu esitutkinta ei liity muutoksenhakijan luottamustoimen hoitamiseen, eikä siten myöskään vaikuta hänen edellytyksiinsä hoitaa luottamustointaan tutkinnan ollessa kesken. Tästä syystä ja koska hän on samassa asiakokonaisuudessa myös asianomistajan asemassa, hänellä ei ole ollut mitään syytä pidättäytyä luottamustoimensa hoitamisesta, eikä tällaista ole häneltä myöskään

voitu kohtuudella edellyttää vaihtoehtona tilapäisen valiokunnan perustamiselle.

Asiaa ei siten ole edes pyritty tarkastelemaan objektiivisesti, vaan käsittely on ollut ilmeisen yksipuolista ja tarkoitushakuista. Kaupunginhallitus ei näin ollen ole menetellyt asiassa HL 6 §:n edellyttämällä tavalla puolueettomasti. Tästä syystä ja koska kaupunginvaltuusto on perustanut päätöksensä yksinomaan kaupunginhallituksen päätökselle perustelematta omaa päätöstään millään tavalla, sekä kaupunginhallituksen että -valtuuston päätöstä on pidettävä tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaisena ja mielivaltaisena, ja näin ollen myös lainvastaisena.

Kunnanvaltuuston päätöksen perusteena oleva kaupunginhallituksen päätös ja siten myös kaupunginvaltuuston päätös ovat suhteellisuusperiaatteen vastaisia

HL 6 §:n mukaan viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Säännöksen ilmaiseman suhteellisuusperiaatteen mukaan viranomaisen käyttämän keinon on oltava hyväksyttävässä suhteessa toiminnan tavoitteeseen. Se sisältää toisin sanoen yleisen kohtuullisuuden vaatimuksen ja edellyttää, että viranomaisen toimet ovat kohtuullisia.

Päätöstä tilapäisen valiokunnan asettamisesta on pidettävä vallitsevissa olosuhteissa edellä mainitut tosiseikat ja jäljempänä tarkemmin kuvattu vastaavanlaisissa tapauksissa omaksuttu käytäntö huomioiden ylimitoitettuna ja kohtuuttomana ja siten suhteellisuusperiaatteen vastaisena. Kohtuullisuusarvioinnissa on annettava tässä tapauksessa erityistä merkitystä sille, että muutoksenhakija on kesken olevassa esitutkinnassa myös asianomistajan asemassa, eikä tällä hetkellä siten ole varmuutta edes muutoksenhakijan lopullisesta asemasta mahdollisessa rikosprosessissa. Tämän lisäksi on kiinnitettävä huomiota

muutoksenhakijan asemaan ja siihen, ettei kysymys ole epäilystä moitittavasta menettelystä luottamustoimen hoitamisessa.

Muutoksenhakijaa ei ole kohdeltu tasapuolisen kohtelun periaatteen mukaisesti

Hallintolain 6 §:ää koskevien hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan tasapuolisen kohtelun periaate edellyttää muun ohella, että ratkaisutoiminnan tulee olla johdonmukaista siten, että harkinnan kohteena olevia tosiseikkoja arvioidaan samankaltaisissa tapauksissa samoin perustein. HL 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kaupunginhallitus on menetellyt asiaa käsitellessään tasapuolisen kohtelun periaatteen vastaisesti ensinnäkin jättäessään varaamatta muutoksenhakijalle mahdollisuuden selvityksen antamiseen ennen päätöksentekoa, eli jättäessään harkinnan kohteena olevat tosiseikat selvittämättä, ja toiseksi päättäessään esittää kaupunginvaltuustolle tilapäisen valiokunnan asettamista. Muun muassa pormestaria ja konsernijaoston puheenjohtajaa koskevassa asiassa 7.10.2019, § 439 Tampereen kaupunginhallitus varasi asianomaisille luottamushenkilöille mahdollisuuden selvityksen antamiseen ennen kuin se teki päätöksen toimenpiteistä, joihin näihin kohdistuneet epäilyt antoivat aihetta, ja päätyi tämän jälkeen antamaan näille huomautuksen. Näin siitä huolimatta, että, toisin kuin tässä tapauksessa, kysymys oli hyvän hallinnon vastaisesta menettelystä nimenomaan luottamustoimessa ja asianomaisten luottamushenkilöiden oli todettu menetelleen velvollisuuksiensa vastaisesti.

Muutoksenhakijalle kaupunginhallitus ei sen sijaan varannut mahdollisuutta tulla kuulluksi ja päätti esittää valtuustolle tilapäisen

valiokunnan asettamista sen selvittämiseksi, nauttiiko tämä edelleen valtuuston luottamusta, vaikka asia ei liittynyt tämän luottamustoimen hoitamiseen ja vaikka tämän ei ole todettu menetelleen velvollisuuksiensa vastaisesti. Kaupunginhallitus poikkesi näin ollen tässä tapauksessa aikaisemmin vastaavantyyppisessä tapauksessa noudattamastaan menettelystä, minkä lisäksi myös päätös poikkesi lopputulokseltaan nyt käsillä olevasta tapauksesta. Päätös on siten HL 6 §:n mukaisen tasapuolisen kohtelun periaatteen vastainen ja siten myös lainvastainen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä

HL 27 §:n mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. HL 28 §:n mukaan virkamies on esteellinen mm. silloin, kun luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Sen lisäksi, että muutoksenhaun kohteena olevaa päätöstä on pidettävä virheellisessä järjestyksessä syntyneenä sen vuoksi, että muutoksenhakijan kuuleminen on sitä valmisteltaessa laiminlyöty, päätöstä rasittaa menettelytapavirhe myös sen vuoksi, että sen tekemiseen on osallistunut esteellinen henkilö.

Kaupunginhallituksessa, valtuuston puheenjohtajatoimikunnassa ja kaupunginvaltuustossa asian käsittelyyn osallistunut Anne-Mari Jussila on ollut esteellinen tässä asiassa, ja hänen olisi siten tullut jäädä itsensä asian käsittelystä.

Jussila on toiminut asiassa aktiivisesti ja pyrkinyt vaikuttamaan asian käsittelyyn. Häntä on kuultu esitutkinnassa todistajana, missä yhteydessä hän on saanut tietoja muutoksenhakijasta. Jussila on kertonut kuulusteluissa muutoksenhakijasta saamiaan tietoja

pormestarille. Lisäksi hän on tuonut asian julkisuuteen siitä huolimatta, että hänellä ei ole kertomansa (Aamulehti 5.6.2024) mukaan ollut lupaa puhua asiasta todistaja-asemansa vuoksi.

Edellä kuvattu toiminta osoittaa asenteellisuutta, ja asettaa Jussilan puolueettomuuden kyseenalaiseksi. Ilmeisesti tästä syystä hän jääväsi itsensä asian käsittelystä Kokoomuksen ja RKP:n Tampereen valtuustoryhmän kokouksessa. Jostain syystä hän kuitenkin osallistui sittemmin asian käsittelyyn kaupunginhallituksessa, puheenjohtajatoimikunnassa ja kaupunginvaltuustossa. Valtuuston puheenjohtajatoimikunnassa Jussila osallistui puheenjohtajan roolissa mm. tilapäisen valiokunnan kokoonpanoa koskevan esityksen tekemiseen ja teki esityksen valiokunnan kokoonpanosta valtuustossa.

Edellä sanotun perusteella muutoksenhaun kohteena oleva päätös on paitsi lainvastainen myös syntynyt virheellisessä menettelyssä, ja se tulee tästä syystä kumota.

Helsingissä 8 päivänä elokuuta 2024

Esa Schön
asianajaja, varatuomari, oikeustieteen tohtori

LIITTEET

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Päätöksen tiedoksianto